

# ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ GIÁO DỤC TRONG SỰ NGHIỆP ĐỔI MỚI NỀN GIÁO DỤC Ở NƯỚC TA HIỆN NAY

THE COMMUNIST PARTY OF VIETNAM USES HO CHI MINH IDEOLOGY  
ON EDUCATION IN THE EDUCATION RENOVATION IN OUR COUNTRY TODAY

Trần Thị Mỹ

*Khoa Lý luận chính trị, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp*

Đến Tòa soạn ngày 27/05/2020, chấp nhận đăng ngày 14/07/2020

**Tóm tắt:** Chủ tịch Hồ Chí Minh là nhà hoạt động chính trị lỗi lạc, lãnh tụ vĩ đại của cách mạng Việt Nam, nhà văn hóa kiệt xuất. Người đã sáng lập, đặt nền móng cho xây dựng nền giáo dục mới ở Việt Nam. Tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục có một ý nghĩa sâu sắc, đó là tư tưởng về xây dựng một nền giáo dục vì con người, cho con người, là triết lý giáo dục lấy con người làm mục tiêu của sự nghiệp phát triển. Kế thừa tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục, Đảng Cộng sản Việt Nam đã chủ trương coi giáo dục, đào tạo và khoa học công nghệ là quốc sách hàng đầu. Vì thế, việc vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục và đổi mới giáo dục còn góp phần quyết định đến thắng lợi sự nghiệp đổi mới giáo dục ở nước ta hiện nay.

**Từ khóa:** Hồ Chí Minh, tư tưởng giáo dục, đổi mới giáo dục.

**Abstract:** President Ho Chi Minh's a brilliant politician, a great leader of Vietnamese revolution as well as a brilliant writer. He is the founder of the new education in Viet Nam. Ho chi minh's ideology of education has profound meaning. His ideology of education is for humans. His philosophy of education regards people as a goal of development. Inheriting Ho Chi Minh's ideology of education, Viet Nam's communist party has considered education, training, science and technology a primary national policy. Therefore, the application of Ho Chi Minh's ideology of education and education renovation has also contributed to the decision to come to the success of the reform of education in our country today.

**Keywords:** Ho Chi Minh, education, education innovation.

## 1. ĐẶT VẤN ĐỀ

Tư tưởng Hồ Chí Minh là một hệ thống quan điểm toàn diện và sâu sắc về những vấn đề cơ bản của Cách mạng Việt Nam, kết quả của những năm bôn ba, lặn lội trong hoạt động thực tiễn, nghiên cứu, học tập, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin vào điều kiện cụ thể của Việt Nam, kế thừa và phát triển các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc, tiếp thu tinh hoa văn hóa nhân loại.

Đó là tư tưởng về giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng con người; về độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội, kết hợp với sức mạnh dân tộc với sức mạnh của thời đại; về sức mạnh của nhân dân, của khối đại đoàn kết dân tộc; về quyền làm chủ của nhân dân, xây dựng nhà nước thật sự của dân, do dân và vì dân; về quốc phòng toàn dân, an ninh nhân dân, xây dựng lực lượng vũ trang nhân dân; về phát triển kinh tế và văn hóa,

không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của nhân dân; về đạo đức cách mạng, cần, kiệm, liêm, chính, chí, công vô tư; về chăm lo bồi dưỡng thể hệ cách mạng cho đời sau; về xây dựng Đảng trong sạch, vững mạnh; cán bộ, đảng viên vừa là người lãnh đạo, vừa là người đầy tớ thật trung thành của nhân dân... Tư tưởng Hồ Chí Minh là tài sản tinh thần vô giá, mãi mãi là ngọn đuốc soi đường cho cuộc đấu tranh vì độc lập tự do, vì chủ nghĩa xã hội của nhân dân Việt Nam.

Hồ Chí Minh, người anh hùng giải phóng dân tộc, danh nhân văn hóa kiệt xuất, đồng thời là một nhà giáo dục vĩ đại của dân tộc Việt Nam. Những tư tưởng giáo dục lớn lao và sâu sắc của Người, cùng với nhân cách vô cùng cao đẹp và mẫu mực đã đưa Người lên vị trí một nhà giáo dục vĩ đại của dân tộc Việt Nam. Tư tưởng giáo dục của Người đã vạch ra phương hướng cơ bản của chiến lược con người, chiến lược phát triển giáo dục ở nước ta trong hơn nửa thế kỷ qua và cả trong tương lai. Những cống hiến to lớn của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với sự nghiệp giáo dục và đào tạo ở nước ta luôn là những giá trị to lớn có ý nghĩa lịch sử đối với dân tộc Việt Nam và nhân loại.

## **2. NỘI DUNG**

### **2.1. Quá trình hình thành tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục - đào tạo**

Trồng người là sự nghiệp lớn lao và lâu dài, là luận điểm quan trọng xuyên suốt toàn bộ tư tưởng Hồ Chí Minh. Do vậy, vấn đề giáo dục đào tạo ngay từ đầu đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt quan tâm chú trọng bởi lẽ theo Người một dân tộc dốt là một dân tộc yếu. Vì vậy, ngay sau khi giành độc lập, một trong những nhiệm vụ quan trọng được đặt ra đầu tiên là xây dựng nền giáo dục Việt Nam xã hội chủ nghĩa - nền giáo dục dân tộc, nhân dân,

khoa học, dân chủ và đại chúng, đảm bảo cho sự phát triển năng lực sẵn có của con người. Đảm bảo cho nhân dân lao động ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành.

Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn coi trọng sự nghiệp giáo dục và vai trò, vị trí của người thầy. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhận thức được vai trò và tác dụng to lớn của sự nghiệp giáo dục đối với xã hội, đối với đất nước. Tư tưởng này hình thành ở Hồ Chí Minh từ rất sớm, từ những năm 20 của thế kỷ XX. Mang theo truyền thống hiếu học của một đất nước ngàn năm văn hiến ra đi tìm đường cứu nước, bôn ba khắp năm châu, tự kiếm sống, tự học để có một học thức uyên bác, Người thấu hiểu sâu sắc, giáo dục có ý nghĩa quyết định vận mệnh của dân tộc. Chính dốt nát đã gây ra đói nghèo và cũng chính dốt nát đã đẩy cả một dân tộc rơi vào vòng nô lệ.

Cách mạng tháng Tám thành công, Chủ tịch Hồ Chí Minh kỳ vọng bằng con đường giáo dục sẽ đưa dân tộc Việt Nam sánh vai cùng cường quốc năm châu. Mặc dù, Người đã đi xa, song tư tưởng và những chỉ dẫn của Người về giáo dục vẫn luôn ngời sáng, vẫn luôn đồng hành cùng công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc Việt Nam xã hội chủ nghĩa.

Với Hồ Chí Minh, cách mạng cũng là giáo dục và giáo dục thực sự góp phần không nhỏ trong sự nghiệp giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp và giải phóng con người. Vì lẽ đó, thầy giáo Nguyễn Tất Thành ở trường Dục Thanh, thầy giáo Nguyễn Ái Quốc ở lớp Huấn luyện chính trị Quảng Châu hoặc là Chủ tịch Hồ Chí Minh, Người khai sinh nền quốc học nhân dân, khai sáng cho dân tộc Việt Nam là cả quá trình cống hiến cho sự nghiệp giáo dục của Người. Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn đặt nhân tố con người là yếu tố then chốt, có tính chất quyết định đối với thành công của cách

mạng, tiên bộ của xã hội, tiền đề của dân tộc, hạnh phúc của nhân dân. Người từng nói: *“Muốn xây dựng chủ nghĩa xã hội, trước hết cần có những con người xã hội chủ nghĩa”* [1]. Vì lẽ đó, tư tưởng và hành động của Người luôn nhất quán với chiến lược vì lợi ích mười năm phải trồng cây, vì lợi ích trăm năm phải trồng người.

Trên hành trình tìm đường cứu nước của mình, Người đã trải qua nhiều nước và có điều kiện tiếp xúc với nền giáo dục trên thế giới. Không chỉ khảo sát và lựa chọn con đường cứu nước, Người còn để tâm nghiên cứu, phát hiện những điểm tiến bộ của nền giáo dục ở các cường quốc như Anh, Pháp, Mỹ và đặc biệt là nền giáo dục toàn dân, toàn diện của nước Nga Xô viết. Từ việc nhận thức sâu sắc rằng, không có tri thức, người dân thuộc địa không thể có chìa khóa mở cánh cửa độc lập, tự do một cách thực sự.

Cùng với thắng lợi Cách mạng tháng Tám, nước Việt Nam dân chủ cộng hòa ra đời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khai sinh một nền giáo dục mới, nền giáo dục để *“xây dựng lại cơ sở mà tổ tiên đã để lại cho chúng ta, làm sao cho chúng ta theo kịp các nước khác trên toàn cầu”* [2]. Giữa muôn vàn khó khăn và thử thách, giữa lúc thù trong giặc ngoài đe dọa nền độc lập của dân tộc vừa mới giành được, ngay trong phiên họp đầu tiên của Hội đồng Chính phủ lâm thời, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã khẳng định một trong những công việc phải cấp tốc thực hiện đó là: xóa nạn mù chữ. Người kêu gọi toàn dân đồng thời thực hiện ba nhiệm vụ vô cùng quan trọng và cấp bách là diệt giặc đói, diệt giặc dốt, diệt giặc ngoại xâm.

Nhờ vậy từ chỗ 95% mù chữ, dân ta đã trở thành một dân tộc có văn hóa, đủ khả năng để giữ độc lập, tự do cho đất nước. Cùng với đó, việc thành lập Nha Bình dân học vụ, thành lập

Ban Đại học văn khoa, thành lập Hội đồng cố vấn học chính, ký và ban hành nhiều sắc lệnh liên quan đến giáo dục, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã bắt đầu sự nghiệp khai sáng cho dân tộc Việt Nam bằng một nền giáo dục toàn diện, với mục tiêu phục vụ nhân dân. Từ truyền thống hiếu học của dân tộc, Người khởi động và phát triển truyền thống đó với lời kêu gọi, động viên mọi người hãy tham gia vào bình dân học vụ, để chống nạn thất học, góp phần nâng cao dân trí.

Để đạt được mục đích nói trên, Chủ tịch Hồ Chí Minh chủ trương giáo dục toàn diện. Đó là phải chú trọng đủ các mặt: đạo đức cách mạng, giác ngộ xã hội chủ nghĩa, văn hóa, kỹ thuật, lao động và sản xuất. Đây là những nội dung giáo dục hết sức cơ bản, gắn bó chặt chẽ với nhau, làm nền tảng cho sự phát triển con người Việt Nam trong quá trình đào tạo, huấn luyện học sinh vươn lên chiếm lĩnh những giá trị cao quý, tinh hoa văn minh của loài người và dân tộc.

Giáo dục mới, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, bao gồm cả văn hóa, chính trị, khoa học - kỹ thuật, đạo đức cách mạng..., do thực sự là nền giáo dục không chỉ chạy theo bằng cấp, đó là học để làm việc, làm người. Giáo dục cho toàn dân, giáo dục thật toàn diện, giáo dục thiết thực vì lợi ích trăm năm của dân tộc, đó là nền giáo dục thực hiện chiến lược trồng người theo tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Nền giáo dục mà theo những chỉ dẫn của Người, thì phải học ở mọi nơi, mọi lúc, học trong nhà trường, ở gia đình và ngoài xã hội với phương châm: Học và hành, lý luận và thực tế, học tập và lao động sản xuất luôn gắn bó chặt chẽ với nhau. Thấm nhuần lời dạy của Lênin: Học, học nữa, học mãi, Chủ tịch Hồ Chí Minh nói rằng, học tập là công việc suốt đời, học không bao giờ đủ.

Để đánh thắng kẻ thù xâm lược, chúng ta cần

phải học, để xây dựng một cuộc sống phải không ngừng nâng cao đời sống vật chất và tinh thần cho nhân dân lao động, chúng ta cần phải học. Nhân dân học để nâng cao trình độ học vấn, để nắm bắt được khoa học và kỹ thuật, để ý thức được đầy đủ quyền lợi và nghĩa vụ của một người làm chủ nước nhà. Còn cán bộ, đảng viên thì học để có học thức, để thấm nhuần lý luận Mác-Lênin, để nắm được tinh thần của phép biện chứng duy vật trong cách xử thế và điều hành công việc, để lòng mình luôn hướng đến chí công vô tư. Sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc, đấu tranh giải phóng miền Nam, thống nhất Tổ quốc đặt ra cho sự nghiệp giáo dục những yêu cầu vừa thiết thực, đó là *“công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở miền Bắc đòi hỏi Đảng ta phải nắm vững khoa học và kỹ thuật, do đó mỗi đảng viên đều phải có gắng học tập văn hóa, học tập khoa học kỹ thuật”* [3].

Chủ tịch Hồ Chí Minh mong mỏi và đòi hỏi mỗi người dân Việt Nam, đặc biệt là đội ngũ cán bộ, đảng viên phải có tài và có đức; phải vừa hồng, vừa chuyên và mục tiêu của sự nghiệp giáo dục là đào tạo lớp người kế cận đáp ứng đầy đủ những yêu cầu đó. Cũng chính Hồ Chí Minh, với tư cách là vị lãnh tụ, có tầm nhìn chiến lược đã xác định rằng: Giáo dục là sự nghiệp của quần chúng bởi giáo dục nhằm đào tạo những người kế tục sự nghiệp cách mạng to lớn của Đảng và nhân dân ta, vì thế: Dù khó khăn đến đâu cũng phải tiếp tục thi đua dạy tốt và học tốt. Cùng với việc khẳng định nền giáo dục mới sẽ làm phát triển hoàn toàn những năng lực sẵn có của mỗi người, là việc Người chỉ đạo và quan tâm sát sao đến việc tổ chức thực hiện nhiều chủ trương, biện pháp, nhiều quyết sách liên quan đến ngành giáo dục. Từ xóa nạn mù chữ, bình dân học vụ, bổ túc văn hóa, mở rộng hệ thống

trường học và hoàn chỉnh hệ thống giáo dục quốc dân từ mầm non đến đại học và trên đại học, cùng với việc gửi lưu học sinh đi đào tạo ở nước ngoài...

Tư tưởng về giáo dục - đào tạo của Chủ tịch Hồ Chí Minh tiêu biểu cho tư tưởng giáo dục tiến bộ của thời đại, phản ánh tính quy luật khách quan của quá trình xây dựng và phát triển nền giáo dục ở một nước đang phát triển. Đồng thời, nêu cao giá trị truyền thống quý báu của cha ông ta, nói lên ước nguyện sâu sắc của quần chúng nhân dân lao động về quyền lợi và hạnh phúc được học tập. Đó là nguồn ánh sáng soi đường cho sự phát triển giáo dục Việt Nam.

Hơn lúc nào hết, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội đầy chông gai, thử thách càng làm cho chúng ta khắc ghi lời Người, đó là: Không có giáo dục, không có cán bộ thì không có sự phát triển kinh tế, văn hóa. Khẩu hiệu *“Học không biết chán, dạy không biết mỏi”* [4], là tấm gương học tập suốt đời của Chủ tịch Hồ Chí Minh, lời dạy của người xưa và cũng là lời chỉ dẫn của Người về giáo dục sẽ nâng truyền thống giáo dục của đất nước lên tầm cao mới.

## **2.2. Đảng Cộng sản Việt Nam vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục vào công cuộc đổi mới nền giáo dục hiện nay**

Trong bối cảnh quốc tế đầy biến động, vấn đề giao lưu và hội nhập của Việt Nam với cộng đồng quốc tế đã đặt ra cho dân tộc ta nói chung và ngành giáo dục nói riêng những cơ hội đan xen cùng nhiều thách thức. Để có thể tranh thủ được thời cơ đi tắt đón đầu, có khả năng nắm bắt, sàng lọc và làm chủ các tri thức mới nhất của nhân loại. Khoảng cách giữa giàu, nghèo trong thời đại văn minh công nghiệp, trong nền kinh tế tri thức và khoảng cách đó chỉ có thể được rút ngắn thông qua giáo dục.

Để công cuộc đổi mới của đất nước thành công thì vấn đề đáng lưu tâm nhất là nguồn nhân lực có tri thức. Đề cập đến giáo dục chính là đề cập tới nơi cung cấp đội ngũ tri thức gồm cả chuyên gia, các nhà chuyên môn và nguồn lao động có tri thức và trình độ ứng dụng các thành tựu của khoa học kỹ thuật và công nghệ trong các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, xã hội.

Đại hội Đại biểu lần thứ IX đã khẳng định: “*giáo dục đào tạo cùng với khoa học công nghệ là quốc sách hàng đầu*” [5]. Tiếp tục nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện, đổi mới nội dung, giải pháp dạy và học, hệ thống trường lớp và hệ thống quản lý giáo dục; thực hiện giáo dục cho mọi người, cả nước thành một xã hội học tập. Nâng cao chất lượng giáo dục để giáo dục thực sự là khâu đột phá trong việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, điều kiện cần thiết để đưa công nghiệp hóa, hiện đại hóa đến thắng lợi hoàn toàn, để Việt Nam có thể hội nhập cùng quốc tế, đó là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân. Trong rất nhiều quyết sách cho giáo dục, thực hiện và mở rộng xã hội hóa công tác giáo dục, việc quán triệt tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục, về chiến lược trông người, thì việc tiến hành công cuộc đổi mới giáo dục thông qua cải cách giáo dục là một công việc quan trọng.

Kể từ khi nước ta giành được độc lập từ năm 1945 đến nay, thực hiện nhiệm vụ chiến lược của Chủ tịch Hồ Chí Minh, Đảng ta đã tiến hành ba lần cải cách giáo dục vào các năm 1950, 1956, 1979 và Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ VI (12/1986) cho đến nay, công tác đổi mới giáo dục luôn được coi trọng. Trước yêu cầu xây dựng đất nước và bảo vệ Tổ quốc trong tình hình mới, Đại hội Đảng lần thứ XII tiếp tục khẳng định phải “*Đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục, đào tạo*” [6]. Đặc biệt, là yêu cầu chuyển mô hình phát triển nền kinh tế của nước ta từ chiều rộng sang chiều sâu, cơ cấu lại nền kinh tế theo hướng nâng cao chất

lượng, hiệu quả, đủ sức cạnh tranh, từng bước đi vào nền kinh tế tri thức, vươn lên sánh vai cùng các nước tiên tiến trên thế giới, nếu không có những chủ nhân xứng đáng, không có nguồn nhân lực đông đảo với chất lượng cao, sẽ khó thực hiện được mục tiêu đề ra. Đảng ta đã xác định: gắn kết chặt chẽ phát triển nguồn nhân lực với phát triển và ứng dụng khoa học, công nghệ, giáo dục và đào tạo là một trong ba khâu đột phá để đưa nước ta cơ bản trở thành nước công nghiệp theo hướng hiện đại, tạo tiền đề vững chắc cho phát triển cao hơn trong giai đoạn sau. Như vậy, cũng có thể nói rằng đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, là một trong những nhân tố quan trọng quyết định sự thành công của công nghiệp hóa, hiện đại hóa và thực hiện thắng lợi Đại hội lần thứ XII xác định xây dựng đất nước với mục tiêu: “*dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh*” [7].

Trước thực trạng của nền giáo dục nước ta hiện nay, tại Đại hội lần thứ XII, Đảng ta nhận định: Giáo dục và đào tạo chưa thực sự trở thành quốc sách hàng đầu, thành động lực phát triển. Chất lượng, hiệu quả giáo dục và đào tạo còn thấp so với yêu cầu..., hệ thống giáo dục và đào tạo thiếu liên thông giữa các trình độ và giữa các phương thức giáo dục... Vì vậy, phải đặt vấn đề đổi mới phương pháp giáo dục là “*Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ và đồng bộ các yếu tố cơ bản của giáo dục, đào tạo theo hướng coi trọng phát triển phẩm chất, năng lực của người học*” [8]. Đồng thời, đẩy mạnh công cuộc đổi mới giáo dục bao gồm nhiều nội dung, đó là đổi mới chương trình, nội dung giáo dục theo hướng tinh giản, hiện đại, thiết thực, phù hợp với lứa tuổi, trình độ và nghề nghiệp; đổi mới nội dung sách giáo khoa, đổi mới hệ thống quản lý, hệ thống thiết bị, các hình thức đào tạo và nhu cầu học tập suốt đời; đổi mới căn bản công tác quản lý giáo dục, đào tạo, bảo đảm dân chủ, thống nhất; tăng quyền tự chủ và trách nhiệm xã hội

của các cơ sở giáo dục, đào tạo... và đổi mới mạnh mẽ phương pháp giáo dục. Trong công cuộc đổi mới đó, đổi mới phương pháp giáo dục giữ vai trò đặc biệt quan trọng, vì đổi mới phương pháp bao gồm cả dạy và học, để nâng cao chất lượng giáo dục, để phải làm đúng như nhu cầu mà đất nước đang cần.

Để thực hiện tốt nhiệm vụ chiến lược mà Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng ta đã xác định, một trong những nhiệm vụ quan trọng được đặt ra đối với đổi mới giáo dục là đổi mới phương pháp dạy của mỗi thầy, cô giáo, từ thầy đọc, thầy chép sang cách phải nâng cao và hướng dẫn việc tự học. Phải biết tự động học tập như Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhiều lần nhắc nhở lúc sinh thời. Thông qua đổi mới phương pháp giáo dục, làm cho người học tự chủ động trong học tập, trong các hoạt động giáo dục, trong suy nghĩ, tạo ra sự hứng thú trong học tập.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng nhiều lần khẳng định: “*Nhiệm vụ giáo dục rất quan trọng và vẻ vang, vì nếu không có thầy giáo thì không có giáo dục*” [9] và hơn bao giờ hết, trong công cuộc đổi mới giáo dục mỗi thầy, cô giáo với lòng yêu nghề, giỏi về chuyên môn, cao đẹp về phẩm chất không chỉ dạy cho học sinh kiến thức, còn phải hàng ngày dạy dỗ, chăm sóc để học sinh phát triển toàn diện về nhân cách, bồi dưỡng lòng yêu nước, yêu chủ nghĩa xã hội, kiên định con đường mà Đảng và Bác Hồ đã chọn, xây dựng một nước Việt Nam giàu mạnh, để mỗi con người có điều kiện phát triển toàn diện, thực hiện tốt mục tiêu: độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội.

Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về giáo dục, ngày nay Đảng Cộng sản Việt Nam đã đưa ra nhiều chủ trương biện pháp nhằm đổi mới giáo dục, đồng thời trong quá trình tổ chức thực hiện Đảng đã rút ra một số kinh nghiệm chủ yếu sau:

*Một là*, Thường xuyên nâng cao trình độ lý luận và kỹ năng dạy học cho đội ngũ nhà giáo, khắc phục lối dạy học theo kiểu truyền thụ một

chiều; tăng cường đàm thoại, tích cực vận dụng phương pháp dạy học hiện đại vào tổ chức quá trình dạy học, phát huy cao độ tính tích cực tư duy độc lập sáng tạo của học sinh - sinh viên; tích cực nghiên cứu sử dụng phương tiện kỹ thuật dạy học hiện đại nhằm góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả học tập của người học.

*Hai là*, Tiến hành một cách khoa học, phong phú đa dạng nhiều hình thức tổ chức dạy học, coi trọng hơn nữa các hình thức tổ chức dạy học thực hành. Triển khai hệ thống kiểm định khách quan, đổi mới công tác kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của người học, đảm bảo trung thực, chính xác việc đánh giá chất lượng dạy học.

*Ba là*, Đổi mới phương pháp, hình thức dạy học thực hành theo hướng gắn chặt hơn nữa lý luận với thực tiễn, lý thuyết với thực hành, phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của người học.

*Bốn là*, Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong cải tiến, đổi mới phương pháp giáo dục dạy học trong các nhà trường.

Ngày nay, công tác giáo dục, đào tạo nhằm phát huy nguồn lực con người vẫn là một nhân tố có ý nghĩa quyết định cho sự nghiệp xây dựng xã hội mới, sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa ở nước ta. Vì thế cần phải tiếp tục nghiên cứu, quán triệt sâu sắc những quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về sự nghiệp giáo dục, để góp phần nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo cho đất nước, tạo ra những con người vừa hồng, vừa chuyên. Những phương pháp giáo dục con người toàn diện, phương châm giáo dục thiết thực, cụ thể của Chủ tịch Hồ Chí Minh về giáo dục, đào tạo vẫn còn nguyên giá trị, luôn luôn tỏa sáng trong tính cách mạng, tính nhân văn và tính dân tộc sâu sắc. Đẩy mạnh và phát triển toàn diện sự nghiệp giáo dục, đào tạo trong công cuộc đổi mới hôm nay là thực hiện tư tưởng Hồ Chí Minh về sự nghiệp giáo dục và đổi

mới giáo dục ở nước ta. Trên cơ sở đó, để sự nghiệp giáo dục, đào tạo đóng vai trò quan trọng trong tạo nguồn nhân lực cho công cuộc xây dựng và phát triển đất nước.

### 3. KẾT LUẬN

Chủ tịch Hồ Chí Minh là một lãnh tụ cách mạng sớm có tầm nhìn về tầm vóc, ý nghĩa của việc xây dựng nền giáo dục. Từ khi trở thành lãnh tụ cách mạng đến tận cuối đời, Người luôn coi công việc trồng người là một nhiệm vụ vừa cấp bách, vừa có ý nghĩa chiến lược lâu dài. Người nhận định giáo dục không thể tách rời cuộc sống con người, của xã hội, nó được xem là một hiện tượng đặc trưng của xã hội loài người. Vì thế, trong thời kỳ đổi mới ngày nay, Đảng ta đã hết sức coi trọng chiến lược phát triển giáo dục - đào tạo và phát triển con người, coi con người vừa là mục tiêu, vừa là động lực của sự phát triển.

Hiện nay, đất nước và thế giới có nhiều đổi thay so với sinh thời của Người, nhưng những quan điểm cơ bản của Hồ Chí Minh về giáo dục vẫn tiếp tục soi sáng sự nghiệp đổi mới

giáo dục nước nhà. Trước đây, sự nghiệp giáo dục phải đáp ứng yêu cầu bảo vệ nền độc lập dân tộc, xây dựng và phát triển đất nước, đến thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội nền giáo dục cần tập trung vào mục tiêu tổng quát là chất lượng và hiệu quả, lấy sự phát triển toàn diện con người cả phẩm chất và năng lực làm thước đo của nền giáo dục; phải tiến hành đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục.

Việc vận dụng sáng tạo tư tưởng, tấm gương đạo đức của Chủ tịch Hồ Chí Minh nói chung, giáo dục và đào tạo nói riêng là hết sức cần thiết, cấp bách cho mỗi chúng ta hiện nay. Trong công cuộc đổi mới và để xây dựng thành công sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước ngày nay, Đảng Cộng sản Việt Nam tiếp tục vận dụng, kế thừa tư tưởng giáo dục của Chủ tịch Hồ Chí Minh để sớm thực hiện được tâm nguyện của Người khi xưa là làm cho non sông Việt Nam trở nên tươi đẹp, dân tộc Việt Nam bước tới đài vinh quang để sánh vai cùng các cường quốc năm châu.

### TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 13, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội 2011, tr66.
- [2] *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 4, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội 2011, tr35.
- [3] *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 12, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội 2011, tr420.
- [4] *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 6, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội 2011, tr356.
- [5] *Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX*, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội 2001, tr35.
- [6] *Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII*, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội 2016, tr113.
- [7] *Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XI*, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội 2011, tr70.
- [8] *Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ XII*, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội 2016, tr115.
- [9] *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 10, NXB Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội 2011, tr345.

Thông tin liên hệ: **Trần Thị My**

Điện thoại: 0912281650 - Email: ttmy@uneti.edu.vn

Khoa Lý luận chính trị, Trường Đại học Kinh tế - Kỹ thuật Công nghiệp.